

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium szakmai protokollja a védőnői nyilvántartásba vételről

Készítette: a Védőnői Szakmai Kollégium

I. Alapvető megfontolások

A védőnői szolgálat feladata a családok gondozása, melynek célja, hogy az egészségi állapotukat a számukra elérhető legmagasabb szinten megőrizzék és fejlesszék. A védőnői gondozás az egyén nyilvántartásba vételével kezdődik, melynek célja a naprakész adatszolgáltatás biztosítása.

A protokoll segítségével a védőnők egységes alapelvek szerint veszik nyilvántartásba a védőnői gondozást igénylőket. Ennek megfelelően ez a protokoll is egy eszköz a védőnők kezében a jogszabályokban meghatározott szempontok alkalmazásához.

1. Protokoll bevezetésének alapfeltételei:

Személyi feltétel: Védőnői oklevéllel vagy azzal egyenértékűnek elismert oklevéllel rendelkező védőnő (a továbbiakban: védőnő) [a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet 2. § (1) bekezdése, az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet 3. § (2) bekezdése].

Tárgyi feltétel: A védőnő ellátási területe a védőnői körzet, a védőnői tanácsadó, annak tárgyi minimum feltételei, iskola-egészségügyi körzet [az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 152. § (2) bekezdése, az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet 2. § (1) bekezdése], iskola-egészségügyi rendelő, annak tárgyi minimum feltételei.

2. A protokoll érvényességi területe

A protokoll érvényes Magyarország területén a területi, iskola-egészségügyi, kórházi védőnői ellátásban.

1. A protokoll témaválasztásának indoklása:

- A jelenlegi nyilvántartásba vételi gyakorlat területenként eltérő. A védőnői szolgáltatáshoz való hozzáférés biztosítása egységes eljárásrend szerint valósuljon meg.

2. A védőnői nyilvántartásba vehető személyek köre.

- A védőnő ellátási területe az Eütv. 152. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint megállapított védőnői körzetre terjed ki. (E törvény szerint: A települési önkormányzat képviselő-testülete megállapítja és kialakítja az egészségügyi alapellátások körzeteit, több településre is kiterjedő ellátás esetén a körzet székhelyét.)
- A védőnő a feladatát az ellátási területén lakcímmel rendelkező személyekkel kapcsolatosan köteles ellátni. (A lakcímmel rendelkezés megállapításánál a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 5. §-ának (2)-(4) bekezdésében foglaltak az irányadók.)
- A védőnő köteles ellátni a körzetében életvitelszerűen tartózkodó azon személyt is, aki az ellátás iránti igényét írásban bejelenti. Ebben az esetben a védőnő haladéktalanul írásban értesíti a bejelentett lakóhely szerint illetékes védőnőt a gondozásba/nyilvántartásba vételről.

3. A protokoll célkitűzése

- A védőnői gyakorlatban egységes alapelvek szerint történjen a gondozásra jelentkezők nyilvántartásba vétele.
- A kötelező statisztikai adatszolgáltatás számára korrekt, naprakész adatok biztosítása, a kettős nyilvántartás elkerülése.

4. A protokoll célcsoportjai

4.1. A nyilvántartási protokollt alkalmazó:

- védőnő

4.2 Nyilvántartási protokoll hatálya alá tartozó:

- várandós nő,
- szülő nő,
- 0-18 éves gyermek,
- nővédelmi gondozást kérő

5. Definíciók, rövidítések

5.1 Utcajegyzék: az önkormányzat képviselő testülete által elfogadott, a védőnői ellátási területet földrajzilag meghatározott utcák listája.

5.2 Nyilvántartásba vétel: a védőnő és a gondozott első találkozásánál történő adatfelvétel, valamint adatrögzítés a bemutatott személyi azonosságot igazoló dokumentumok vagy nyilatkozatok alapján.

5.3 A polgár természetes személyazonosító adatai: családi és utóneve(i), születési családi és utóneve(i) (a továbbiakban együtt: név); neme; születési helye és ideje; anyja születési családi és utóneve(i) (a továbbiakban: anyja neve).

- A polgár lakóhelye: annak a lakásnak a címe, amelyben a polgár él. A lakcímbeljelentés szempontjából lakásnak tekintendő az egy vagy több lakóhelyiségből álló épület vagy épületrész, amelyet a polgár életvitelszerűen otthonául használ, továbbá – a külföldön élő magyar és nem magyar állampolgárok kivételével – az a helyiség, ahol valaki szükségből lakik, vagy – amennyiben más lakása nincs – megszáll.
- A polgár tartózkodási helye: annak a lakásnak a címe, ahol – lakóhelye végleges elhagyásának szándéka nélkül – három hónapnál hosszabb ideig tartózkodik.
- A polgár lakcím adata: bejelentett lakóhelyének, illetve tartózkodási helyének címe (a továbbiakban együtt: lakcím).
- A személyazonosító igazolvány: olyan hatósági igazolvány, amely a polgár személyazonosságát és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényben meghatározott adatait közhitelűen igazolja.
- A nyilvántartás alapiratai: azok az iratok, amelyek alapján a polgár személyi és lakcím adatait és azokban bekövetkezett változásokat a nyilvántartásba felvették.

5.4 Védőnői ellátási terület (területi ellátási kötelezettség): A védőnő ellátási területe az Eütv. 152. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint megállapított védőnői körzetre terjed ki. A területi védőnői ellátásról szóló 49/2004.(V. 21.) ESzCsM rendelet 2. § (3) bekezdése szerint a helyi önkormányzati határozatban rögzített utcalista, iskola, földrajzi terület.

5.5 Egyedi azonosító: a gondozott dokumentációjának nyilvántartási könyvben szereplő sorszáma (első adatrögzítés során a védőnő képi).

5.6 Iskolai anyakönyv: Az iskolákban az osztályfőnökök által vezetett, selejtezhetségtelen dokumentum, tartalmazza minden felvett gyermek és törvényes képviselője személyi azonosító adatait.

5.7 Jogszerű tartózkodás: Magyar állampolgár esetében nem értelmezhető fogalom. Külföldi állampolgár esetén a jogszerű tartózkodásához szükséges a vonatkozó jogszabály által előírt tartózkodási kártya, engedély, valamint vízum és a magyarországi lakcímét igazoló, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal által kibocsátott külön igazolvány.

5.8 Életvitelszerű tartózkodás: Az adott földrajzi területen három hónapon túl tartózkodó, szálláshellyel igen, de bejelentett lakcímmel nem rendelkező, gondozási igényt jelző személy.

II. A folyamat leírása, ellátási algoritmus

1. A nyilvántartásba vétel általános alapelvei

- 1.1. Az első találkozás során megtörténik a személyi adatok érdemi azonosítása,
- 1.2. A dokumentáció egyedi azonosítójával való ellátása,
- 1.3. Az igényelt gondozási kör dokumentumainak kitöltése, papír és/vagy elektronikus rögzítése.
- 1.4. A védőnőnél maradó dokumentáció rendszerezése, tárolása.
- 1.5. Az állandó lakhely szerinti illetékes védőnő értesítése a gondozásba vételről életvitelszerű tartózkodás esetén.

2. Nővédelmi gondozást igénylő nyilvántartásba vétele

- 2.1. Az általános alapelvek szerinti munkafolyamat elvégzése után a nővédelmi gondozási dokumentáció kitöltése és/vagy elektronikus rögzítése.

3. Várandós anya nyilvántartásba vétele

- 3.1. Az általános alapelvek 1. pontban meghatározott munkafolyamatának elvégzése után a graviditást igazoló szakorvosi dokumentum meglétének ellenőrzése.

- 3.2. Továbbiakban a gondozást igénylő nyilvántartásba vétele [Várandós nyilvántartó (C 3341-29) és a Várandós anya törzslapja (C. 3341-38.r.sz.) nyomtatványokon. A várandós részére a Várandós anya gondozási könyve (C 3341-39 r.sz.) átadása.]
 - 3.3. Továbbiakban az általános alapelvek 4-5. pontját alkalmazzuk.
4. Szülő nő nyilvántartásba vétele
 - 4.1. A szülész által vezetett szülészeti napló alapján a kórházi védőnő nyilvántartásba veszi a szült anyát földrajzi területtől függetlenül. Értesíti a területi védőnőt az anya által megjelölt címre való távozásról.
5. Gyermekegys nyilvántartásba vétele
 - 5.1. Kórházi védőnő vagy területi védőnő értesítése esetén az általános alapelveket alkalmazzuk.
 - 5.2. Nem történik új egyedi azonosító kiadása, amennyiben a gondozott az adott területen a várandós nyilvántartásban szerepel.
6. Az újszülött/csecsemő nyilvántartásba vétele
 - 6.1. A nyilvántartás a szülészeti intézmény által megküldött „Értesítés újszülöttről” című nyomtatvány érkezése, illetve az újszülött bejelentése esetén történik.
 - 6.2. Kitöltésre kerül a szükséges dokumentáció. [Csecsemő és kisgyermek nyilvántartó könyv (C. 3341-28), a Védőnői család-gondozási törzslap, valamint a Védőoltási kimutatás (C. 3334-5/a/új. r.sz.) és/vagy elektronikus adatrögzítésre kerül sor.]
 - 6.3. Életvitelszerűen tartózkodás esetén az állandó lakhely szerinti illetékes védőnő értesítése a gondozásba vételről.
7. Kisded és kisgyermek nyilvántartásba vétele
 - 7.1. Az általános alapelvek szerinti 1-2. pontban szabályozott munkafolyamat elvégzése után kitöltésre kerül a dokumentáció. [Csecsemő és kisgyermek nyilvántartó könyv (C. 3341-28), a Védőnői család-gondozási törzslap, valamint a Védőoltási kimutatás C. 3334-5/a/új.r.sz.) és/vagy elektronikus adatrögzítésre kerül sor.]
 - 7.2. Továbbiakban a 4-5. pont szerint járunk el.
8. Iskolás gyermek, nyilvántartásba vétele
 - 8.1. Az iskolás gyermekek nyilvántartásba vétele az Egészségügyi nyilvántartó lapon (C. 3304-40/a.r.sz.), valamint a Kimutatás oktatási intézményben tanulók védőoltásairól (C. 3334-19/új r.sz.) című nyomtatványon történik, és lehetőség szerint elektronikus adatrögzítésre kerül sor.
 - 8.2. A tanulót előzőleg nyilvántartó oktatási intézmény védőnőjének értesítése és a rendelkezésre álló egészségügyi dokumentáció kérése történik meg. [Törzslapkérő nyomtatványon (C. 3304-22 r.sz.).]
 - 8.3. Első nyilvántartásba vétel esetén a kötelező védőoltások ellenőrzése, valamint az Iskolások és Óvodások Egészségügyi törzslapja (A. Tű. 13. r. sz.) nyomtatvány kitöltése szükséges.
9. Beköltözöttek nyilvántartásba vétele
 - 9.1. A védőnő amint értesül a beköltözésről, soron kívüli látogatást végez. A látogatás alkalmával tapasztaltak alapján megállapítja, hogy valóban megtörtént-e a beköltözés, az életvitelszerűen való tartózkodás.
 - 9.2. Továbbiakban a védőnői gondozási köröknél meghatározottak szerint járunk el.
10. Nyilvántartás megszüntetése
- A nyilvántartásból a gondozott személy csak az alábbi feltételek fennállása esetén törölhető ki:
- 10.1. Magyarországon belüli lakcím/tartózkodási hely változása esetén akkor, ha a megváltozott tartózkodási hely/új lakcím szerinti területileg illetékes védőnő értesítést küld és hivatalosan megkéri a gondozott védőnői dokumentációját. Az értesítőt (törzslapkérőt) a dokumentációt továbbküldő körzetben lefűzve meg kell őrizni.
 - 10.2. Amennyiben külföldön történő tartós távollét vagy végleges letelepedés esetén a gondozott vagy házi-orvosa írásban értesíti a védőnőt, a nyilvántartásból törölhető.
 - 10.3. Elhalálozás esetén hivatalos igazolás alapján.

11. Nyilvántartás aktualizálása

A védőnői nyilvántartás a település jegyzőjének nyilvántartásával egyeztethető.

III. A nyilvántartás megfelelıségének indikátorai

1. Eredményesség mutatói

- 1.1. A gondozási igény bejelentése esetén a protokoll szerint meghatározott dokumentumok kitöltése, szükség esetén a területileg illetékes védőnő értesítése megtörténik.
- 1.2. Oktatási intézmény tanulója esetén az oktatási intézménybe a tanév október 1-jén beíratottak száma és a védőnői nyilvántartásba vettek száma megegyezik.
- 1.3. Elköltözés esetén a dokumentációt kérő védőnői értesítés kézhezvétele után a gondozott nyilvántartásból való törlése megtörténik.

2. Eredményesség mutatói indikátorok alapján

Ssz.	Cél	Indikátor megnevezése	Indikátor számítás metodikája			Minőséget befolyásoló okok
			Számláló	Nevező	Szorószám	
1.	A nyilvántartásba vétel minden bejelentett igény esetén történjen meg	Gondozási igény bejelentése esetén a dokumentáció kitöltése megtörténik	Igénybejelentők száma	Nyilvántartásba vettek száma	100%	A védőnői gondozásról való tájékozódás az igénylő részéről, a védőnő munkaideje
2.	Minden életvitelszerűen tartózkodó védőnői gondozásáról értesüljön az állandó lakcím szerint illetékes védőnő	Életvitelszerűen területen tartózkodó esetén az illetékes védőnő értesítése	Életvitelszerű tartózkodás alapján nyilvántartásba vettek száma	Elküldött értesítések száma	100%	A védőnői gondozásról való tájékozódás az igénylő részéről, a védőnő munkaideje, adminisztrációs költségek, az illetékes védőnő elérhetősége.
3.	Minden oktatási intézménybe beíratott gyermek szerepeljen a védőnői nyilvántartásban	Iskoláskorú gyermekek védőnői nyilvántartása	Iskolába beíratottak száma	Védőnői iskolai nyilvántartásba vettek száma	100%	Oktatási intézmény és a védőnő kapcsolata, a családok és a védőnő kapcsolata
4.	Minden lakóhelyet változtató gondozottról történjen értesítés az illetékes védőnő felé	Elköltözött gondozottak törlése a védőnői nyilvántartásból	Elköltözöttek száma	Gondozási dokumentációt kérő nyomtatványok száma	100%	Gondozott és védőnő kapcsolata, a terület ellátásának jogszabályban előírt feltételeinek megléte.

A szakmai protokoll érvényessége: 2013. december 31.

IV. Mellékletek

1. melléklet: Értesítés nyilvántartásba vételről

ÉRTESÍTÉS VÉDŐNŐI NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELÉRŐL ÉLETVITELSZERŰ TARTÓZKODÁS ESETÉN A Védőnői Szakmai Kollégium nyilvántartásba vételi protokollja szerint		
Tisztelt Kolléganő!		
	Gondozott
Anyja neve:.....		
Születési hely, idő:		
Életvitelszerű tartózkodási hely:		
.....		
Bejelentett lakóhely:		
.....		
201__ . ____ hónap __ . napján gondozási igényét bejelentette, nyilvántartásba vétele megtörtént.		
Kérem az eddig keletkezett védőnői dokumentáció megküldését		
Védőnő neve/.....		
Körzet azonosítója:		
címe:		
Telefonszáma:.....		
E-mail:		
Üdvözlettel:		
Dátum:	P H.	területi védőnő

2. melléklet: Nyilatkozat életvitelszerű tartózkodási helyről

NYILATKOZAT ÉLETVITELSERŰ TARTÓZKODÁSI HELYRŐL ÉS VÉDŐNŐI GONDOZÁSI IGÉNY BEJELENTÉSÉRŐL A Védőnői Szakmai Kollégium nyilvántartásba vételi protokollja szerint	
.....	Gondozott
Anyja neve:.....	
Születési hely, idő:	
Életvitelszerű tartózkodási hely:	
.....	
201__ . ____ hónap __ . napján kijelentem, hogy a fent megjelölt lakcímen tartózkodom.	
Bejelentett lakóhely:	
Dátum:	
.....	
Aláírás/ törvényes képviselő	

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium szakmai irányelve a védőnői feladatok helyettesítéssel történő ellátásáról

Készítette: a Védőnő Szakmai Kollégium

I. Alapvető megfontolások

A gondozottak védőnői szolgáltatáshoz való, esélyegyenlő módon történő hozzáférési jogáról az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezik.

E törvény 7. § (1) bekezdése szerint minden gondozottnak joga van – jogszabályban meghatározott keretek között – az egészségi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő egészségügyi ellátáshoz.

A gondozottak védőnői szolgáltatáshoz való hozzáférési jogának biztosítása érdekében a védőnői ellátást a védőnő távolléte idejében elsősorban a működési engedélyben foglaltaknak megfelelően nevesített helyettesítéssel kell biztosítani.

A szakmai rendeletekben meghatározott védőnői feladatok folyamatos, zavartalan ellátása érdekében – különös tekintettel 0-4 napos életkorban elvégzendő szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzésére, a gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor történő haladéktalan intézkedési kötelezettségre, és az újszülötteknél, gyermekágyasoknál a 48 órán belüli látogatási kötelezettségre – indokolt a védőnői helyettesítés megszervezése a védőnői távollét első napjától kezdődően folyamatosan.

Az irányelv célja útmutató nyújtása a helyi eljárásrendek kialakításához, amelynek segítségével egységes alapelvek szerint szervezhető a védőnői ellátás helyettesítés idejében történő biztosítása.